

Epäasiallisen käytöksen käsittelyn toimintamalli

Tämä toimintamalli esittää TNV ry:n toimet epäasiallisen käytöksen käsittelyssä. Dokumentti pohjautuu Voimisteluliiton Turvallisesti voimistelussa- ja Väestöliiton Et ole yksin -materiaaleihin.

Epäasialliseksi käytökseksi katsotaan esimerkiksi toisen henkilön ominaisuuksiin puuttuminen ja mustamaalaaminen, treeniyhteisön ulkopuolelle jättäminen, ilkkuminen, haukkuminen, huutaminen, seksuaalinen tai sukupuoleen perustuva häirintä, fyysinen väkivalta tai sillä uhkailu.

Tärkein toimenpide epäasiallisen käytöksen välttämiseksi on sen ennaltaehkäisy, jota esimerkiksi positiivinen ja kannustava ilmapiiri, toiminnan avoimuus, osallisuus, seuran pelisäännöt ja ryhmien omat pelisäännöt tukevat.

Osa tapauksista voidaan ratkaista heti tapahtumapaikalla asianomaisten ja esimerkiksi ryhmän valmentajan johdolla. Jos tilanteeseen ei pystytä siinä hetkessä puuttumaan, ilmoitus tehdään joko toiminnankoordinaattorille, johtokuntalaiselle tai ryhmän ohjaajalle/valmentajalle. Tämä dokumentti toimii ohjaavana ja sitä voidaan soveltaa tilanteesta riippuen asian käsittelyssä.

Koko prosessissa on huomioitava avoimuus, reiluus ja läpinäkyvyys. TNV:ssä käsittelemme tilanteet seuraavanlaisesti:

1. Tiedon vastaanottaminen

Kun ilmoitus saapuu joko toiminnankoordinaattorille, johtokuntalaisille, ohjaajille tai valmentajille, kerrotaan ilmoittajalle, että tieto on vastaanotettu ja tilanne otetaan vakavasti käsittelyyn. Lisäksi informoidaan, että tilanne käsitellään rauhassa ja kiireettömästi ja pahoitellaan tapahtunutta.

Ilmoitukseen kirjataan

- mitä tapahtui ja keitä oli läsnä
- päivämäärä
- tiedon vastaanottanut henkilö
- ilmoittaja, jos se on tiedossa

Tiedon vastaanottaja pitää huolen, että tieto kulkeutuu seuran johtokunnalle tiedoksi ja käsiteltäväksi.

2. Käsittelijät

Ensisijaisesti ilmoituksia käsittelee seuran johtokunta. Jokaisessa tilanteessa arvioidaan ja huomioidaan käsittelijöiden puolueettomuus erikseen.

Joskus tilanne voi ratketa sillä, että esimerkiksi asianomaiset tapaavat ryhmän valmentajan ja johtokunnan jäsenen kesken. Vastuuhenkilö ja johtokunta pohtivat tilannekohtaisesti, keitä tilanteen ratkaisemiseksi tarvitaan ja käytetäänkö esim. lajiliiton henkilön tukea.

3. Tapauksen sovittelu / kuuleminen ja arviointi

Ensisijaisesti tapauksen pyritään sovitteluun. Kaikkia osapuolia kuullaan tasavertaisesti ja luottamuksellisesti. Mikäli tapauksiin liittyy alaikäisiä, informoidaan huoltajaa tilanteesta tai pyydetään huoltaja paikalle kuulemiseen. Jos ilmoitus on saatu anonyymisti, kuullaan tilanteeseen liittyviä tai tapauksesta tietäviä osapuolia yleisesti kokonaiskäsityksen saamiseksi.

Sovittelusta tai kuulemisesta kirjataan erillinen dokumentti, jossa on ainakin seuraavat tiedot:

- päivämäärä
- ketä on kuultu
- ketkä ovat olleet paikalla
- kuulemisten sisältö
- mitä on sovittu jatkosta

Kun kokonaiskäsitys tapahtuneesta on saatu, arvioidaan, onko kyseessä esimerkiksi rikosilmoituksen tai lastensuojeluilmoituksen vaativa tilanne (= mikäli lapsen tai nuoren hyvinvoinnista tai turvallisuudesta herää huoli). Osapuolille voidaan informoida Et ole yksin-palvelu.

4. Toimenpiteet

Tehdään päätös jatkotoimenpiteistä. Kaikissa päätöksissä huomioidaan ensisijaisesti lapsen tai nuoren etu. Toimenpiteet päätetään seuran sääntöjen mukaisesti.

Mikäli seuraamus koskee esimerkiksi valmentajia tai muita seuran aikuisia, päättää seuraamuksesta johtokunta. Työsuhteisiin liittyvissä asioissa edetään seuraavasti: puhuttelu, huomautus, kirjallinen varoitus x3, irtisanominen. Jos tapahtunut koskee esimerkiksi jotain tiettyä ryhmää, voi ohjaaja tai valmentaja esittää ehdotuksen seuraamuksesta ja johtokunta käsittelee tämän ehdotuksen. Konkreettinen seuraamus voi olla esimerkiksi varoitus.

5. Kirjaaminen

Tehdään kirjallinen yhteenveto tapahtuneesta. Yhteenvetoja säilytetään GDPR:n mukaisesti tietyssä sovitussa paikassa.

6. Tiedottaminen

Päätöksestä (ja mahdollisesti tapauksen käsittelyn kulusta ja toimenpiteistä) informoidaan asiaankuuluvia henkilöitä.

Jos tilanne niin vaatii, informoidaan tapahtuneesta yleisellä tasolla esimerkiksi ryhmässä tai seurassa. Esimerkiksi joukkueen sisällä tapahtuneista tilanteista voi olla suotuisaa puhua vielä yleisellä tasolla koko ryhmän kesken ja antaa harrastajille mahdollisuus tulla puhua asiasta myös myöhemmin.